

## Notitie / Memo

**HaskoningDHV Nederland B.V.  
Mobility & Infrastructure**

Aan: Gemeente Neder-Betuwe, Omgevingsdienst Rivierenland  
Van: Royal HaskoningDHV  
Datum: 21 september 2023  
Kopie: John Janssen (Waterschap Rivierenland)  
Ons kenmerk: WATRC\_BF6777-115-112\_N0197\_50180\_f2.0  
Classificatie: Projectgerelateerd  
Gecontroleerd door -

**Onderwerp: Addendum ruimtelijke onderbouwing dijkversterking Neder-Betuwe**

---

### 1. Aanleiding

Van 3 november tot en met 14 december 2022 lag de ontwerp omgevingsvergunning voor dijkversterking Neder-Betuwe (samen met het ontwerp projectplan Waterwet, de Milieueffectrapportage en ontwerp vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming) ter inzage.

Bij de bijbehorende aanvraag omgevingsvergunning onderdeel handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (ofwel buitenplans afwijken bestemmingsplan), ingediend op 5 augustus 2022, is een ruimtelijke onderbouwing gevoegd (bijlage 1 bij de vergunningaanvraag, kenmerk BF6777-MI-RP-221016-1511, 16 oktober 2022).

In paragraaf 5.1.4 van deze ruimtelijke onderbouwing is onder andere het volgende vermeld:  
*“Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Dit betekent dat voor tijdelijke stikstofemissies tijdens de bouw, sloop, aanleg en verandering van een werk (met inbegrip van de daarmee samenhangende vervoersbewegingen), een vrijstelling van de vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Uit voorliggend stikstofdepositieonderzoek blijkt dat, als gevolg van de realisatie dijkversterking NederBetuwe, er sprake is van een tijdelijke toename in stikstofdepositiebijdrage op de omliggende Natura2000-gebieden. Het betreft tijdelijke realisatiewerkzaamheden (2024-2027) waarvoor ingevolge artikel 2.9a van de Wet natuurbescherming en artikel 2.5 van het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering een vrijstelling van de vergunningplicht geldt”.*

### **Wijzigingen na ter inzage ligging ontwerp omgevingsvergunning dijkversterking Neder-Betuwe**

#### **Vrijstelling voor bouwactiviteiten vervallen**

De Raad van State heeft op 2 november 2022 uitspraak<sup>1</sup> gedaan waaruit blijkt dat de vrijstelling van bouwactiviteiten onvoldoende is onderbouwd. De vrijstelling in de Wet natuurbescherming (Wnb, artikel 2.9a) en het Besluit natuurbescherming (artikel 2.5), kan daarom niet worden betrokken in de besluitvorming voor het verlenen van een vergunning.

#### **Nieuwe versie AERIUS Calculator**

In bijlage A7 van de ruimtelijke onderbouwing bij de vergunningaanvraag (stikstofdepositie-onderzoek) wordt verwezen naar AERIUS Calculator versie 2021.1; deze is in januari 2023 vervangen door een nieuwe versie. De stikstofdepositie is opnieuw berekend met de AERIUS Calculator versie 2022, conform Wnb artikel 2.9, lid 4 en de bijbehorende Regeling natuurbescherming artikel 2.1.

---

<sup>1</sup> *ECLI:NL:RVS:2022:3159*

## 2. Wijziging ruimtelijke onderbouwing

### Aangepast Stikstofdepositie-onderzoek (bijlage A7)

De nieuwe berekening stikstofdepositie is opgenomen in de memo "Stikstofdepositie dijkversterking Neder-Betuwe" (zie nieuwe bijlage A7, referentie BF6777-MI-NT-230920, d.d. 20 september 2023).

### Aangepaste Natuurtoets (bijlagen A5 en A5b)

Bijlage A5 "Rapportage Natuurtoetsing" bij de ruimtelijke onderbouwing is aangepast (zie nieuwe bijlage A5, referentie BF6777-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0099, 14 maart 2023 en aanvulling bijlage A5b, referentie BG6777-RHD-XX-XX-ME-X-0001, 31 mei 2023).

De tekst in paragraaf 5.1.4 van de ruimtelijke onderbouwing wordt vervangen door de onderstaande tekst:

#### *Wettelijk kader*

*Uit artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming (Wnb) volgt dat voor projecten getoetst moet worden of binnen Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen optreden. Als dit het geval is, geldt een vergunningplicht voor deze activiteiten in het kader van Wnb.*

*Om te toetsen of voor een nieuwe of bestaande (uitgebreide) activiteit een vergunningplicht geldt in het kader van de Wnb is door de Rijksoverheid een beslisboom opgesteld, met de volgende stappen:*

*Stap 1: Het berekenen van de stikstofdepositie veroorzaakt door het project. Bij een depositie > 0,00 mol/ha/jaar wordt gekeken of intern salderen mogelijk is (volgende stap).*

*Stap 2: Intern salderen, om te garanderen dat er geen toename is in stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie.*

*Stap 3: Ecologische voortoets om te bepalen of significante effecten door toename in stikstofdepositie kunnen worden uitgesloten.*

*Wanneer geen depositie wordt berekend of bij een berekende depositie lager dan 0,00 mol/ha/jaar geldt er geen vergunningplicht voor het project of activiteit(en). Wanneer een ecologische voortoets significante effecten uitsluit, dan geldt eveneens geen vergunningplicht.*

*Bij een depositie hoger dan 0,00 mol/ha/jaar of mogelijk significante effecten, moet er worden gekeken naar andere mogelijkheden om de vergunbaarheid van het project of activiteit te onderbouwen:*

*Stap 4: Passende beoordeling van het effect op natuurlijke kenmerken van het gebied met eventueel extern salderen.*

*Stap 5: ADC-toets wanneer schade aan kwetsbare Natura 2000-gebieden niet kan worden uitgesloten. In de ADC-toets staat dat alternatieven onmogelijk zijn, dat er dwingende redenen van openbaar belang zijn en staat een beschrijving van de wijze waarop schade aan kwetsbare habitattypen wordt gecompenseerd.*

*Voor de gevolgen voor stikstofdepositie door de dijkversterking zijn berekeningen uitgevoerd met AERIUS Calculator versie 2022, (zie de memo "Stikstofdepositie dijkversterking Neder-Betuwe", bijlage A7, referentie BF6777-MI-NT-230920, d.d. 20 september 2023). Het betreft de berekening van de stikstofdepositie in de aanlegfase.*

*Het heersende verkeersbeeld van wegverkeer en scheepvaart in de permanente gebruiksfase voor en na de dijkversterking blijft gelijk. Omdat het gebruik van de versterkte Waalbandijk niet afwijkt van het gebruik in de huidige situatie, is er geen sprake van een depositieverandering in de gebruiksfase.*

*Tijdens de eerste verkenningen in juli 2022 bleek dat er in de aanlegfase een tijdelijke stikstofdepositie op zou treden op tientallen habitattypen en leefgebieden in 6 Natura 2000-gebieden waarbij een maximale depositie van 4,2 mol N/ha/jr op daarvoor gevoelige instandhoudingsdoelen terecht zou komen. Vervolgens is via verschillende sporen geprobeerd deze depositie zoveel mogelijk te beperken. In eerste instantie is gezocht naar brongerichte maatregelen door de inzet van schoner materieel. Omdat inmiddels een aannemer geselecteerd was, kon met een realistische inzet gerekend worden. Maar ook toen was duidelijk dat er nog steeds enige tijdelijke deposities op zouden blijven treden.*

*Interne saldering bleek maar een beperkte bijdrage te kunnen leveren, weliswaar zal er een aantal hectare grond uit agrarisch gebruik gaan en zal de schapenbegrazing op de dijk zelf afnemen, maar dat geeft in relatie tot de emissies maar een kleine afname.*

*Daarom is extern salderen toegepast. Waterschap Rivierenland heeft een deel van de vergunde stikstofruimte gekocht van een veehouderij in Lunteren. Deze stikstofruimte wordt door het Waterschap ingezet voor extern salderen, om zo de depositietoename door de dijkversterking per saldo te verminderen.*

#### **Conclusies**

*In de aangepaste natuurtoets is een passende beoordeling opgenomen (zie bijlage A5, referentie BF6777-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0099, 14 maart 2023). In dit document zijn de volgende conclusies vermeld.*

- Tijdens de aanlegfase van het project dijkversterking Neder-Betuwe is er een tijdelijke en beperkte toename van stikstofdepositie op ruim 70 hectare leefgebied en 1 habitatype van het Natura 2000-gebied Rijntakken op plaatsen waar nu al sprake is van een (naderende) overschrijding.*
- De tijdelijke stikstofdeposities zijn in alle gevallen relatief klein (altijd minder dan 0,01% van de achtergronddepositie) en in tijd beperkt, waardoor een eventueel effect te gering is om tot vegetatieveranderingen te kunnen leiden en er dus geen significant negatieve effecten mogelijk zijn.*
- In vrijwel alle gevallen ligt de achtergronddepositie rond of net boven de kritische depositiewaarde (KDW) en is er dus sprake van een zeer beperkte overschrijding van de KDW waardoor de gevoeligheid voor teveel stikstof nog beperkt is.*
- Voor zowel de habitattypen als de leefgebieden zijn abiotische omstandigheden en/of beheer de voornaamste sturende factoren waardoor een zeer kleine en tijdelijke toename van stikstofdepositie geen meetbaar of merkbaar effect heeft op de vegetaties.*
- Als gevolg van zowel interne als externe saldering zal er een blijvende netto afname van stikstofdepositie optreden van maximaal 35,02 mol/ha/jr op maximaal 18.950 hectare habitattypen en leefgebieden.*
- De instandhoudingsdoelstellingen van de leefgebieden en de daarvoor bedoelde soorten en habitattypen waar de deposities plaatsvinden komen in geen enkel geval in gevaar door deze kleine en tijdelijke deposities.*

*Uit het aangepaste stikstofdepositie-onderzoek en de aangepaste natuurtoets blijkt dat een vergunning Wet Natuurbescherming Natura 2000 gebieden nodig is voor het onderdeel stikstofdepositie.*

*Naar aanleiding van de wijzigingen is de ontwerp vergunning Wet Natuurbescherming Natura 2000 gebieden opnieuw ter inzage gelegd. De vergunning Wet Natuurbescherming Natura 2000 gebieden kan door de provincie worden verleend.*

### 3. Zienswijze boomnr. 253

Naar aanleiding van de ontwerp omgevingsvergunning is een zienswijze binnengekomen die zich richt op het kappen van boomnr. 253.

Indiener wijst op het belang van behoud van de middelste Okkernoot (boomnr. 253) van de drie Okkernoten ter hoogte van dijkpaal DT 053. Behoud is van belang voor de instandhouding van het steenuilennest in de meest westelijke Okkernoot van de drie, op eigendom van indiener. Indiener zou graag zien dat ook de derde meeste oostelijke Okkernoot wordt gespaard.

#### *Antwoord*

De middelste Okkernoot heeft als aanvliegboom een functie bij het behoud van het steenuilenpaar in de westelijke Okkernoot. Dit wordt ook in de ontheffing vanuit de Wet Natuurbescherming bevestigd. De middelste Okkernoot (boomnr. 253) wordt om die reden niet gekapt.

De oostelijke hiervan gelegen derde Okkernoot zit te kort op de dijkteen en valt binnen de werkstrook. Om die reden wordt hiervoor wel een omgevingsvergunning kappen aangevraagd.

Naar aanleiding van deze zienswijze wordt de aanvraag omgevingsvergunning (activiteit kappen) aangepast; boomnr. 253 wordt behouden.